

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 6

Kaupunginvaltuusto

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 05.10.2026 18:00 -

Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	McCarron Francis	puheenjohtaja	
	Kari Mika	I varapuheenjohtaja	
	Pakkanen Lasse	II varapuheenjohtaja	
	Nieminen Mira	III varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Basboga Alettin	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Falk Sonja	valtuutettu	
	Granlund Saija	valtuutettu	
	Halme Juha	valtuutettu	
	Heikkinen Minna	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Jaatinen Satu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Kamula Markku	valtuutettu	
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kastehelmi Minerva	valtuutettu	
	Kauko Niko A.	valtuutettu	
	Koivistoinen Tiina	valtuutettu	
	Komu Pekka	valtuutettu	
	Korhonen Seppo	valtuutettu	
	Laakso Jetta	valtuutettu	
	Lampinen Minna	valtuutettu	
	Laukka Tuisku	valtuutettu	
	Lehto Rami	valtuutettu	
	Lientola Elisa	valtuutettu	
	Lindqvist Marko	valtuutettu	
	Lindroos Mikko	valtuutettu	
	Loponen Marjo	valtuutettu	
	Majaniemi Salla	valtuutettu	
	Markkanen Marju	valtuutettu	
	Mäkinen Sanna	valtuutettu	

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 6

	Niinistö Sari	valtuutettu	
	Nurminen Pasi	valtuutettu	
	Pikkarainen Harri	valtuutettu	
	Putula Toni	valtuutettu	
	Puusaari Riina	valtuutettu	
	Päätaalo Oskari	valtuutettu	
	Rahkonen Hannu	valtuutettu	
	Rautapää Teresa	valtuutettu	
	Rive Sami	valtuutettu	
	Rostedt Juha	valtuutettu	
	Ruhberg Jukka	valtuutettu	
	Rusanen Roosa	valtuutettu	
	Ruuska Sinikka	valtuutettu	
	Sairomaa Tomi	valtuutettu	
	Salakka Helena	valtuutettu	
	Seesvaara Eero	valtuutettu	
	Sorsa Tuomas	valtuutettu	
	Tapiola Juha	valtuutettu	
	Uosukainen Kimi	valtuutettu	
	Vaara Ulla	valtuutettu	
	Viinikka Anneli	valtuutettu	
	Virrankorpi Janne	valtuutettu	
	Virta Sanna	valtuutettu	
	Wallenius Jani	valtuutettu	
	Säteri Sanna	varavaltuutettu	
	Kantosaari Laura	nuorisovaltuuston edustaja	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja	
	Laavi Elina	elinvoimajohtaja	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
	Mäkelä Mikko	sivistysjohtaja	
	Keitaanranta Mira	henkilöstöjohtaja /konsernihallinnon johtaja	
	Virkkunen Pekka	lakiasiainjohtaja	
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
	Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

Lahti 24.9.2026

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
70	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
71	Pöytäkirjan tarkastajat	6
72	Talousarviomuutoksia vuoden 2026 talousarvioon	7

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

70

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginvaltuusto
Esityslista
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

nro 6

71

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuutetut Elisa Lientola ja Rami Lehto.

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

72**Talousarviomuutoksia vuoden 2026 talousarvioon**

12/02.00.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Tiina Wahlman, p. 050 383 6502

laskentapäällikkö Kati Helin, p. 044 716 1059

controller Katja Markkola, p. 050 383 6456

Päätös**Esittelijä**

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2026 talousarvion sitovat määrärahat, tuloarviot, toimintakatteet ja tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita, nettoarviot sekä investointimenot ovat perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.10.2026 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Vähennetään konsernihallinnon tuloja 640 000 euroa ja menoja 110 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- kaupunginvaltuusto ja -hallitus, tuloarvio 175 000 euroa ja määräraha 5 816 000 euroa.

- kaupunginjohtaja, konsernihallinto, tuloarvio 5 806 800 euroa ja määräraha 36 430 600 euroa.

Jäähallin osalta määräraha tuodaan erikseen päätöksentekoon.

- Lahden Tilakeskus -taseyksikkö, tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja/-tappioita 5 823 800 euroa.

Lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 630 000 euroa ja menoja 2 650 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -1 351 700 euroa
- kasvupalvelut, tuloarvio 115 100 euroa ja määräraha 32 351 700 euroa
- työllisyyspalvelut, tuloarvio 5 325 000 euroa ja määräraha 47 769 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tuloarvio 3 772 400 euroa ja määräraha 48 305 300 euroa.

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 950 000 euroa ja vähennetään menoja 950 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- kaupunkiympäristö, tuloarvio 28 914 000 euroa ja määräraha 35 782 300 euroa
- joukkoliikenne, toimintakate -11 009 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

Vähennetään verotuloarviota 6 038 000 euroa ja lisätään valtionosuusarviota 2 021 700 euroa. Verotuloarvio muutoksen jälkeen 311 411 700 euroa ja valtionosuusarvio muutoksen jälkeen 89 827 600 euroa.

Lisätään korkotuloja 3 165 200 euroa ja korkomenoja 803 000 euroa. Lisätään muita rahoitustuloja 2 304 100 euroa.

Sitovat tasot muutosten jälkeen

- korkotulot ja -menot, nettoarvio -3 636 900 euroa
- muut rahoitustulot ja -menot, nettoarvio 14 664 700 euroa

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 6

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 1 500 000 euroa ja vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 1 500 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- kiinteän omaisuuden investointimenot 4 000 000 euroa
- julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 29 073 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 21.09.2026

§ 245

Päätös

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2026 talousarvion sitovat määrärahat, tuloarviot, toimintakatteet ja tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita, nettoarviot sekä investointimenot ovat perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.10.2026 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Vähennetään konsernihallinnon tuloja 640 000 euroa ja menoja 110 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

Kaupunginvaltuusto Esityslista

nro 6

- kaupunginvaltuusto ja -hallitus, tuloarvio 175 000 euroa ja määräraha 5 816 000 euroa.
- kaupunginjohtaja, konsernihallinto, tuloarvio 5 806 800 euroa ja määräraha 36 430 600 euroa.
- Lahden Tilakeskus -taseyksikkö, tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja/-tappioita 5 823 800 euroa.

Lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 630 000 euroa ja menoja 2 650 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -1 351 700 euroa
- kasvupalvelut, tuloarvio 115 100 euroa ja määräraha 32 351 700 euroa
- työllisyyspalvelut, tuloarvio 5 325 000 euroa ja määräraha 47 769 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tuloarvio 3 772 400 euroa ja määräraha 48 305 300 euroa.

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 950 000 euroa ja vähennetään menoja 950 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- kaupunkiympäristö, tuloarvio 28 914 000 euroa ja määräraha 35 782 300 euroa
- joukkoliikenne, toimintakate -11 009 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

Vähennetään verotuloarviota 6 038 000 euroa ja lisätään valtionosuusarviota 2 021 700 euroa. Verotuloarvio muutoksen jälkeen 311 411 700 euroa ja valtionosuusarvio muutoksen jälkeen 89 827 600 euroa.

Lisätään korkotuloja 3 165 200 euroa ja korkomenoja 803 000 euroa. Lisätään muita rahoitustuloja 2 304 100 euroa.

Sitovat tasot muutosten jälkeen

- korkotulot ja -menot, nettoarvio -3 636 900 euroa

Kaupunginvaltuusto Esityslista

nro 6

- muut rahoitustulot ja -menot, nettoarvio 14 664 700 euroa

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 1 500 000 euroa ja vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 1 500 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- kiinteän omaisuuden investointimenot 4 000 000 euroa

- julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 29 073 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Esitetyt muutokset päivitetään käyttösuunnitelmiin.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Muutettu päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2026 talousarvion sitovat määrärahat, tuloarviot, toimintakatteet ja tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja -tappioita, nettoarviot sekä investointimenot ovat perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.10.2026 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Vähennetään konsernihallinnon tuloja 640 000 euroa ja menoja 110 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- kaupunginvaltuusto ja -hallitus, tuloarvio 175 000 euroa ja määräraha 5 816 000 euroa.

Kaupunginvaltuusto Esityslista

nro 6

- kaupunginjohtaja, konsernihallinto, tuloarvio 5 806 800 euroa ja määräraha 36 430 600 euroa.

Jäähallin osalta määräraha tuodaan erikseen päätöksentekoon.

- Lahden Tilakeskus -taseyksikkö, tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja/-tappioita 5 823 800 euroa.

Lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 630 000 euroa ja menoja 2 650 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -1 351 700 euroa
- kasvupalvelut, tuloarvio 115 100 euroa ja määräraha 32 351 700 euroa
- työllisyyspalvelut, tuloarvio 5 325 000 euroa ja määräraha 47 769 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tuloarvio 3 772 400 euroa ja määräraha 48 305 300 euroa.

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 950 000 euroa ja vähennetään menoja 950 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- kaupunkiympäristö, tuloarvio 28 914 000 euroa ja määräraha 35 782 300 euroa
- joukkoliikenne, toimintakate -11 009 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

Vähennetään verotuloarviota 6 038 000 euroa ja lisätään valtionosuusarviota 2 021 700 euroa. Verotuloarvio muutoksen jälkeen 311 411 700 euroa ja valtionosuusarvio muutoksen jälkeen 89 827 600 euroa.

**Kaupunginvaltuusto
Esityslista**

nro 6

Lisätään korkotuloja 3 165 200 euroa ja korkomenoja 803 000 euroa. Lisätään muita rahoitustuloja 2 304 100 euroa.

Sitovat tasot muutosten jälkeen

-korkotulot ja -menot, nettoarvio -3 636 900 euroa

-muut rahoitustulot ja -menot, nettoarvio 14 664 700 euroa

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 1 500 000 euroa ja vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 1 500 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen

- kiinteän omaisuuden investointimenot 4 000 000 euroa

- julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 29 073 000 euroa

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Esitetyt muutokset päivitetään käyttösuunnitelmiin.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Esittelijä muutti päätösehdotustaan lisäämällä siihen seuraavan lauseen:

"Jäähallin osalta määräraha tuodaan erikseen päätöksentekoon."

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan (38 § Talousarvion muutokset) talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana.

Vuoden 2026 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutoksia, joihin liittyen on tehty päätöksiä talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Esitetyt käyttötalouden muutokset lisäävät kaupungin toimintatuloja 940 000 euroa ja toimintamenoja 1 590 000 euroa, vähentävät verotuloarviota 6 038 000, lisäävät valtionosuusarviota 2 021 700 euroa sekä lisäävät rahoitustuloja 5 469 300 euroa ja rahoitusmenoja 803 000 euroa. Muutoksilla ei ole vaikutusta kaupungin tilikauden tulokseen tai yli-/alijäämään. Esitetyillä investointimenojen muutoksilla ei ole vaikutusta kaupungin investointimenojen tasoon.

Sitovien tasojen muutokset sekä päivitettyt tulos- ja rahoituslaskelmat on esitetty liitteissä.

Käyttötalousosa

Konsernihallinto

Esitetään lisättäväksi kaupunginvaltuusto ja -hallitus sitovuuden menoja 2 000 000 euroa. Määrärahan lisäyksellä varaudutaan mahdolliseen Lahden jäähalli Oy:n toiminta-avustukseen. Lahden jäähalli Oy:n omistama jäähallikiinteistö on ylittänyt teknisen käyttöikänsä ja rakennuksen ylläpito edellyttää toiminnan jatkuvuutta varmistavia toimenpiteitä. Yhtiö on 26.6.2026 hakenut toiminta-avustusta urheiluinfrastruktuurin ylläpitoon liittyviin korjausratkaisuihin, joilla jäähallin turvallista käyttöikää saadaan pidennettyä. Korjausurakan kokonaiskustannukseksi on arvioitu 1,5–2 milj. euroa. Tarkat kustannukset selviävät syksyn 2026 aikana, kun urakka on kilpailutettu. Lahden jäähalli Oy on Spatium Toimitilat Oy:n tytäryhtiö. Kaupunkikonsernin omistus yhtiöstä on 99,5 %.

Esitetään vähennettäväksi kaupunginjohtaja, konsernihallinto sitovuuden menoja 2 000 000 euroa, josta 1 000 000 euroa perustuu järjestelyvaraerien varauksen ja 1 000 000 euroa KEVA:n tasausmaksun varauksen ennusteen tarkentumisesta.

Esitetään vähennettäväksi Lahden Tilakeskus -taseyksikön tuloja 640 000 euroa. Tulojen vähennys perustuu muutoksiin sopimuksissa ja vuokrausten aloitusajankohdissa. Myös Niemen pelastusaseman myynti loppuvuodesta 2025

vähentää ulkoisia vuokratuloja. Menoihin esitetään vähennystä -110 000 euroa johtuen Niemen pelastusaseman myynnin vaikutuksesta ylläpitomenoihin. Lisäksi vähennetään sisäisiä korkokuluja 130 000 euroa ja lisätään poistomenoja 300 000 euroa.

Esitetään vähennettäväksi konsernihallinnon poistomenoja 300 000 euroa kattamaan Lahden Tilakeskus -taseyksikön poistomenojen lisäystä.

Elinvoiman palvelualue

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päätti 8.9.2026 § 108 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 630 000 euroa ja menoja 2 650 000 euroa:

- elinvoiman yhteisten menoja vähennetään 300 000 euroa perustuen elinvoiman yhteisten toteumaennusteeseen,
- kasvupalvelujen menoja lisätään 1 432 200 euroa perustuen vastualueen tarpeisiin varautua korkeakouluille tehtäviin avauksiin (700 000 euroa) sekä Lahden seutu - Lahti Region Oy:n rahoitusosuuksien kohdentamiseen kaupunkikulttuuripalvelut-vastuualueelta (732 200 euroa),
- työllisyyspalvelujen tuloja lisätään 630 000 euroa perustuen maahanmuuttotyön laskennallisten korvausten toteumaennusteeseen ja saatavaan avustukseen ja menoja lisätään 2 350 000 euroa perustuen työttömyysturvan rahoitusvastuun toteumaennusteeseen,
- kaupunkikulttuuripalvelujen menoja vähennetään 832 200 euroa perustuen toteumaennusteeseen sekä Lahden seutu – Lahti Region Oy:n rahoitusosuuden kohdentamiseen kasvupalveluihin.

Kaupunkiympäristön palvelualue

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 8.9.2026 § 101 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunkiympäristön sitovuuden menoja vähennetään yhteensä 1 750 000 euroa ja tuloja lisätään 1 350 000 euroa.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päätti 16.9.2026 § 34 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että joukkoliikenteen sitovuuden toimintakatetta lisätään 1 200 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

Verotulot

Esitetään vähennettäväksi kunnan tuloveroarviota 1 513 600 euroa ja kiinteistöveroarviota 4 903 800 euroa. Esitetään lisättäväksi yhteisöveroarviota 379 400 euroa. Esitetyt muutokset perustuvat uusiin verotuloarvioihin sekä kiinteistöverotuksessa tänä vuonna tehtyihin edellisten vuosien kiinteistöveron oikaisuihin.

Valtionosuudet

Esitetään vähennettäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuden arviota 56 200 euroa, verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen arviota 102 600 euroa sekä verotulojen menetysten korvauksen arviota 307 100 euroa. Esitetään lisättäväksi opetus- ja kulttuuritoimen muiden valtionosuuksien arviota 2 487 600 euroa. Esitykset perustuvat saatuihin valtionosuuspäätöksiin.

Korkotulot ja -menot

Esitetään lisättäväksi korkotuloja 3 165 200 euroa perustuen korkotason nousuun, mikä on vaikuttanut suotuisasti etenkin rahamarkkinatalletuksista saatuihin korkotuottoihin. Esitetään lisättäväksi korkomenoja 803 000 euroa perustuen korkotason nousuun. Korkomenot sisältävät perusteluosassa jo aiemmin mainitun Lahden Tilakeskuksen korkomenojen vähennyksen.

Muut rahoitustulot ja -menot

Esitetään lisättäväksi muita rahoitustuottoja 2 304 100 euroa perustuen konserniyhteisöiltä saatuihin lisäosinkoihin sekä arvopaperisijoituksista saatuihin tuottoihin.

Investointiosa

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 8.9.2026 § 101 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kiinteän omaisuuden investointimenoja lisätään 1 500 000 euroa Hämeenkatu 24 kiinteistökauppaa varten ja että julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja vähennetään 1 500 000 euroa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: Kv, ote talouspalvelut

Kv: ote talouspalvelut, tarkastustoimisto, BDO Audiator Oy:
minna.ainasvuori@bdo.fi

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.10.2026
2	Sitovien tasojen muutokset 1.10.2026

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto

Lisälista

Aika 05.10.2026 18:00 -
Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

§	Otsikko	Sivu
73	Lahden kaupungin rahoitus uusien LUT-yliopiston kandidaattiohjelmien avaamiselle Lahdessa	2
74	Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2875 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-25-179 – M-25-195, Näkkimistönkadun alueen länsipuoli (Näkkimistö II), Renkomäki	12
75	Hallintosäännön muuttaminen	22
76	Vaalikelpoisuuden menettäminen ja sivistyslautakunnan uuden varajäsenen valitseminen	30
77	Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet	35
78	Ylimääräinen asia: Valtuustoaloite: Esteettömyystiedot näkyviin julkisiin tiloihin Lahdessa	36
79	Ylimääräinen asia: Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt eivät teetä työtä perusteettomilla määräaikaisilla työsopimuksilla	41

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

73

**Lahden kaupungin rahoitus uusien LUT-yliopiston kandidaattiohjelmien avaamiselle
Lahdessa**

4653/00.05.02.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kasvupalvelujohtaja Johanna Särkijärvi, p. 044 482 0008

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki rahoittaa Lappeenranta-Lahden teknillisen yliopiston viiden uuden kandidaattiohjelman käynnistämistä Lahdessa 1,35 milj. euron vuosittaisella rahoituksella vuosina 2026–2030, yhteensä enintään 6,75 miljoonalla eurolla.

Rahoituksella käynnistetään Lahdessa kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien koulutus. Edellytys rahoitukselle on, että kandidaattiohjelmat toteutuvat Lahdessa. Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien kokonaisuus on yhteensä 4 miljoonaa euroa ja ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien kokonaisuus on 2,75 miljoonaa euroa. Päätös on ehdollinen edellyttäen, että kaupunginvaltuusto myöntää rahoituksen taloussuunnitelmavuosille 2027–2030.

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.09.2026

§ 258

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupunki rahoittaa Lappeenranta-Lahden teknillisen yliopiston viiden uuden kandidaattiohjelman käynnistämistä Lahdessa 1,35 milj. euron vuosittaisella rahoituksella vuosina 2026–2030, yhteensä enintään 6,75 miljoonalla eurolla.

Rahoituksella käynnistetään Lahdessa kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien koulutus. Edellytys rahoitukselle on, että kandidaattiohjelmat toteutuvat Lahdessa. Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien kokonaisuus on yhteensä 4 miljoonaa euroa ja ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien kokonaisuus on 2,75 miljoonaa euroa. Päätös on ehdollinen edellyttäen, että kaupunginvaltuusto myöntää rahoituksen taloussuunnitelmavuosille 2027-2030.”

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 08.09.2026

§ 110

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Päätös

Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Lahden kaupunki rahoittaa Lappeenranta-Lahden teknillisen yliopiston viiden uuden kandidaattiohjelman käynnistämistä Lahdessa 1,35 milj. euron vuosittaisella rahoituksella vuosina 2026–2030, yhteensä enintään 6,75 miljoonalla eurolla.

Rahoituksella käynnistetään Lahdessa kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien koulutus. Edellytys rahoitukselle on, että kandidaattiohjelmat toteutuvat Lahdessa. Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien kokonaisuus on yhteensä 4 miljoonaa euroa ja ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien kokonaisuus on 2,75 miljoonaa euroa.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan kuulumaan seuraavalla tavalla: "Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Lahden kaupunki rahoittaa Lappeenranta-Lahden teknillisen yliopiston viiden uuden kandidaattiohjelman käynnistämistä Lahdessa 1,35 milj. euron vuosittaisella rahoituksella vuosina 2026–2030, yhteensä enintään 6,75 miljoonalla eurolla. Rahoituksella käynnistetään Lahdessa kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien koulutus. Edellytys rahoitukselle on, että kandidaattiohjelmat toteutuvat Lahdessa. Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien kokonaisuus on yhteensä 4

miljoonaa euroa ja ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmien kokonaisuus on 2,75 miljoonaa euroa. **Päätös on ehdollinen edellyttäen, että kaupunginvaltuusto myöntää rahoituksen taloussuunnitelmavuosille 2027-2030.**" Esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perusteluosa

Tausta

Lahdesta tuli yliopistokaupunki vuonna 2019, ja Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto, LUT-yliopisto, on kasvanut kaupungissa vauhdilla. LUT on edelläkävijä energiasiirtymässä ja luonnonvarojen kestävässä käytössä sekä auttaa yrityksiä, teollisuutta ja yhteiskuntaa uudistumaan datan, tutkimuksen ja koulutuksen avulla. LUT-yliopiston kaikki kolme tiedekuntaa – Engineering Science (LENS), Energy Systems (LES) ja LUT School of Business (LBS)- toimivat Lahden kampuksella. Tällä hetkellä LUT:illa on Lahdessa noin 2000 opiskelijaa ja 11 maisteriohjelmaa (kaksi kauppatieteissä ja yhdeksän tekniikassa) sekä neljä kandidaatin ohjelmaa. Kaksi rakennus- ja yhdyskuntatekniikan kandidaattiohjelmaa käynnistyy syksyllä 2027 ja kaksi maisteriohjelmaa syksyllä 2028. Yliopisto käynnistää kemiantekniikan suomenkielisen kandidaatin koulutuksen syksyllä 2027. Tavoitteena on käynnistää myös fysiikan kandidaatin ohjelma DayOnen rahoituksen myötä.

Lahdessa toimii yhteensä yli 30 professoria tutkimusryhmineen sekä noin 400 ammattilaisen henkilöstö. Vuonna 2030 Lahdessa ennakoidaan olevan yli 11 000 korkeakouluopiskelijaa, jotka opiskelevat LUT-konsernin korkeakouluissa eli LUT-yliopistossa sekä LAB-ammattikorkeakoulussa (vrt. noin 5000 ammattikorkeakouluopiskelijaa vuonna 2017).

Esitettävät ohjelmat ovat merkittävä osa LUT-yliopiston pitkäjänteistä strategiaa vahvistaa Lahden kampuksen roolia korkeatasoisen tutkimuksen ja opetuksen

keskuksena, sekä osaltaan myös alueen elinkeinoelämän ja teollisuuden uudistajana. Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmat sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan kandidaattiohjelmat tukevat Lahden kampuksen profiilia digitaalisen liiketoiminnan ja tekoälyn kansallisena sekä teknologian ja kestävän kehityksen edelläkävijänä.

Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmien tavoitteena on tarjota vuosittain 40+40+40 uudelle opiskelijalle korkealaatuista monialaista koulutusta.

Ohjelma tuottaa uudenlaista osaajaprofiilia, jossa yhdistyvät liiketoiminnan ymmärrys, datan analysointi, ohjelmistokehitys, tekoälyn menetelmät, päätöksenteon tukeminen sekä digitaalinen transformaatio. Ohjelmien aloitus olisi syksyllä 2028. Ympäristötekniikan ja erotustekniikan kandidaattiohjelmien tavoitteena on tarjota vuosittain 40+40 uudelle opiskelijalle mahdollisuus korkealaatuiseen monialaiseen koulutukseen. Ohjelma tuo uutta osaamista mm. materiaalien talteenottoon ja kiertotalouteen, teollisuuden resurssi- ja energiatehokkuuteen, vastuullisuuteen ja ympäristöjohtamiseen sekä vihreän siirtymän investointien suunnitteluun. Aloitus olisi syksyllä 2028.

Molemmat koulutuskokonaisuudet vastaavat nopeasti muuttuvan elinkeinoelämän tarpeisiin. Näillä aloilla tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän huippuosaajia, jotka kykenevät kehittämään kestäviä ja innovatiivisia ratkaisuja sekä tukemaan alueellista ja kansallista kilpailukykyä. Lisäksi ohjelmat tukevat Lahden kampuksen profiilia laaja-alaisena innovaatioiden kehittäjänä. Uudet kansainväliset ohjelmat vastaavat suomalaisten yritysten osaajatarpeeseen mm. analytiikan, tekoälyn, erotustekniikan ja ympäristötekniikan aloilla. Nämä ovat aloja, joissa maailmalla on merkittävää kasvupotentiaalia ja joissa Suomessa on myös osaamis pohjaa.

Korkeakoulujen rahoitusjärjestelmä vastaa koulutuksen rahoittamisesta erityisesti valmistuneiden opiskelijoiden määrän perusteella. Näin ollen koulutuksen käynnistyksen alkuvaiheessa tarvitaan muuta rahoitusta kattamaan käynnistyvien koulutusten kustannuksia.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin korkeakoulupolitiikasta ja elinvoima- ja hyvinvointilautakunta korkeakouluyhteistyöstä. Koska myönnettävä rahoitus ylittää talousarvion aikajänteen, asia tuodaan päätettäväksi myös kaupunginhallitukseen ja kaupunginvaltuustolle.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Avausten vaikutusten arviointi on pääosin laadullinen ja vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuuksia. Avausten tuomat välilliset hyödyt edellyttävät osin, että riittävän suuri osa opiskelijoista työllistyy alueella valmistumisen jälkeen. Oleellista on tunnistaa vaikuttavia keinoja onnistua uusien yritysten sijoittumisessa alueelle uuden korkean osaamisen tarjonnan myötä.

Uusien kandidaattiohjelmien käynnistyessä täydellä volyymilla Lahden seutu saisi uusien korkeakouluavauksien myötä vuosittain maksimissaan noin 200 uutta opiskelijaa kampukselle, kun kaikki paikat täytetään. Kokonaisopiskelijamäärän tavoite on noin 750 opiskelijaa, kun ohjelmat ovat täydessä volyymissa. Lisäksi koulutusohjelmat tarkoittavat tutkimus- ja opetushenkilökunnan määrän kasvattamista, jossa arvio on vähintään 20-40 henkilön rekrytoimista yliopistolle. Lisäksi opiskelijat tuovat alueelle vuosittain merkittävän aluetaloudellisen vaikutuksen. Kandidaattikoulutuksien kokonaisuus perustuisi merkittävin osin

läsnäolo-opiskeluun ja voidaan olettaa, että merkittävä osa opiskelijoista muuttaisi Lahteen.

Kokonaisuudessaan LUT-yliopiston uusi avaus olisi merkittävä Lahden seudun näkökulmasta. Huolimatta nopeasta yliopistotoiminnan kasvusta ja uusista avauksista myös LAB-ammattikorkeakoulun puolella, kaupunki ja koko maakunta kärsivät edelleen korkeakouluopiskelijoiden vähäisestä määrästä verrattain muihin maakuntiin. OPH/Vipusen ja Tilastokeskuksen tietojen perusteella Päijät-Häme oli vuonna 2025 sijalla 15. (2024: 16./18.) AMK- ja yliopisto-opiskelijoiden määrän vertailussa suhteessa maakuntien väkilukuun. Lahden seudulla korostuu edelleen erityisesti yliopisto-opiskelijoiden pieni määrä LUT-yliopiston aiemmista kasvutoimista huolimatta.

Opiskelijat ja korkeakoulut ovat kaupunkien elinvoiman moottoreita ja uudet opiskelijat vahvistaisivat Lahden asemaa ja tunnettuutta Suomen nuorimpana yliopisto- ja korkeakoulukaupunkina. Uusi avaus vastaisi väkevästi Lahden kaupungin strategiseen tavoitteeseen kasvattaa korkeakouluopiskelijoiden määrää ja kehittyä vetovoimaisena yliopisto- ja yrityskaupunkina. Elinkeinoelämälle LUT-yliopiston uudet avaukset voivat tuoda merkittäviä uusia mahdollisuuksia. Uusien osaajien lisäksi monialaisen koulutuksen vahvistuminen lisäisi myös alueen yritysten mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä yliopiston kanssa tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa. Tekoäly ja ohjelmistot ovat keskeisiä kilpailukyvyn lähteitä useilla toimialoilla. Monet yritykset arvostavat osaajia, jotka ymmärtävät samanaikaisesti liiketoimintaa ja teknologiaa.

Opiskelijoiden määrän kasvu Lahden kampuksella ja mm. analytiikan, tekoälyn, erotustekniikan ja ympäristötekniikan osaamisen vahvistuminen voi tuoda uusia mahdollisuuksia erityisesti kansainvälistä liiketoimintaa alueelta käsin tekeville

yrittäjille. Opiskelijamäärän kasvu tuottaa myös osaajatarjontaa elinkeinoelämälle myös harjoittelujen, kurssitöiden, opinnäytetöiden ja kesätöiden osalta.

LUT-yliopisto tarjoaa kansainvälisesti tunnustettua laadukasta koulutusta ja vahvistuvan kansainvälisen brändin. Uusi avaus vahvistaisi Lahden asemaa kansainvälisesti kunnianhimoisen LUT-yliopiston kotikaupunkina, jolle talouden, digitalisaation sekä kestävyiden teemat ovat tärkeitä. Kokonaisuudessaan avaus laajentaisi yliopiston tarjoamaa ja korkean osaamisen palveluita perinteisessä teollisuuskaupungissa. Se toisi kaupunkiin uusia akateemisia opiskelijoita, jotka elävöittäisivät kaupunkikuvaa, auttaisivat seutua koulutustason nostossa ja kuluttaisivat palveluita opiskeluiden aikana ja valmistumisensa jälkeen. Potentiaali uusien yritysten syntymiselle ja sijoittumiselle kaupunkiin ja seudulle voi myös vahvistua entisestään.

LUT ei kandidaattiohjelmien osalta harjoita taloudellista toimintaa. Kyse on lakisääteisen tehtävän toteuttamisesta. Tähän perustuen on arvioitu, että rahoitukseen ei sovelleta valtiontukisääntöjä.

Vaihtoehtona esitykselle on, että rahoitusta ei myönnettäisi, jolloin tässä esitettyjä myönteisiä vaikutuksia ei lähtökohtaisesti synny eikä kaupunkistrategian toista kärkiteemaa toteutettaisi. Tällöin LUT-yliopisto ei kasva Lahdessa tai kasvu jää hitaammaksi.

Aiempi kaupungin rahoitus LUT-yliopistolle

Lahden kaupunki on aiemmin rahoittanut LUT-yliopistoa vastaavatyypisesti useilla päätöksillä. LUT-yliopistolle on rahoitettu useampia professuureja sekä kandidaattiohjelmiä. Lahden kaupunki on aiemmin päättänyt tukea LUT-yliopiston rakennustekniikan koulutuksen ja tutkimuksen käynnistämistä Lahdessa enintään 1,8 milj. euron vuosittaisella rahoituksella vuosina 2025–2029. Lahden kaupunki on

aiemmin päättänyt tukea LUT-yliopiston kauppakorkeakoulun avaamista Lahdessa enintään 1,75 milj. eurolla vastineena elinkeinoelämältä ja muilta lahjoittajilta kerättyihin lahjoituksiin. Lahden kaupunki on päättänyt tukea LUT-yliopiston uutta kemiantekniikan kandidaattiohjelman käynnistämistä LUT-yliopiston Lahden kampuksella vuonna 2025 yhteensä 1 milj. euron rahoituksella.

LUT-yliopiston rahoitustarve uudelle avaukselle

Käynnistääkseen uudet kandidaattikoulutukset Lahdessa (kandidaattikoulutukset Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelma ja ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelma) LUT-yliopisto hakee yhteensä 6,75 miljoonan euron käynnistysrahoituksen Lahden kaupungilta vuosina 2026–2030. Rahoituksella Lahteen perustettaisiin uudet englanninkieliset kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan kandidaattiohjelmat.

Kauppatieteiden, sovelletun matematiikan ja ohjelmistotekniikan ohjelmissa aloittaisi korkeintaan 40 +40 +40 uutta opiskelijaa sekä ympäristötekniikan ja erotustekniikan ohjelmissa aloittaisi korkeintaan 40 +40 uutta opiskelijaa alkaen syksyllä 2028.

Viiden vuoden rahoitusta haetaan siksi, että valtion nykyinen rahoitusmalli ei mahdollista uusia avauksia. Ohjelmiin osallistuvien suomalaisten opiskelijoiden osalta LUT-yliopisto tulee saamaan rahoituksen ministeriöltä vasta 2030-luvun alkupuolella opiskelijoiden valmistumisen jälkeen. LUT-yliopisto tulee panostamaan myös omaa rahoitusta ohjelmien ja uusien opetus- ja tutkimushenkilökunnan toimintaedellytysten varmistamiseen muutamina vuosina kaupungin rahoituksen päätyttyä.

Lahden kaupungin rahoitus

Lahden kaupunki on käynyt neuvotteluita LUT-yliopiston kanssa vuoden 2026 aikana. Alueen yhteistyökumppaneiden kanssa ei ole käyty keskusteluja rahoitukseen liittyen.

Esitys on se, että kaupunki rahoittaisi uusia avauksia 1 350 000 euroa vuodessa vuosien 2026–2030 ajan, yhteensä korkeintaan 6,75 milj. eurolla. Rahoituksen ehtona on, että koulutukset toteutuvat Lahdessa.

Kustannukset maksetaan korkeakoulu- ja innovaatiopalvelujen kustannuspaikalta 2205.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: Ote LUT-yliopisto, konsernihallinto/talousoalvelut

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

74

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2875 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-25-179 – M-25-195, Näkkimistönkadun alueen länsipuoli (Näkkimistö II), Renkomäki

1434/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski, p. 050 398 5113

tonttijaon osalta maanmittausinsinööri Eija Eskelinen, p. 040 833 8675

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2875 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-25-179 – M-25-195.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Suunnittelualue sijoittuu Renkomäen kaupunginosaan Näkkimistönkadun asuinalueen länsipuolelle. Suunnittelualue rajautuu kaakossa Renkojokeen ja pohjoisessa Näkkimistöntien ympäristöön. Suunnittelualue sijaitsee n. 7,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta etelään. Kaavatyön tavoitteena on suunnitella uutta omakotitaloaluetta aiemmin Näkkimistönkadun ympärille kaavoitetun asuinalueen jatkoksi. Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

Asemakaavalla osoitetaan uutta omakotitaloaluetta aiemmin kaavoittamattomalle alueelle Renkomäkeen jatkamalla Näkkimistönkatua länteen päin. Uudet omakotitontit sijoitetaan kaavassa tiiviisti kiertyvien katujen varsille siten, että alueelle muodostuu säteittäisiä viheryhteyksiä sekä kävelyn ja pyöräilyn reittejä. Tonttien sijoittelulla pystytään säästämään alueen eteläpuolella olevia, asukkaiden virkistyskäytön kannalta tärkeimpiä metsäalueita. Ulkoilureittien osalta hyödynnetään alueen olemassa olevia pelto- ja metsäteitä. Viheralueverkosto suunnitellaan siten, että siitä muodostuu yhtenäinen ja riittävän monimuotoinen alueen asukkaiden ulkoilu- ja virkistyskäyttöä varten. Viheralueita voidaan paikoin hyödyntää myös alueelta syntyvien maamassojen sijoittamiseksi, mikäli ne maisemoidaan liittymään ympäröiviin asuinkortteleihin ja virkistysalueisiin. Katujen puoleiset tonttien reunat määrätään istutettavaksi.

Erillispientalotontit (AO-1) ovat kooltaan noin 900–1000 m². Rakentaminen sallitaan 1–2 kerrokseen ja rakennusoikeutta kullekin erillispientalotonteille osoitetaan 270 k-m². Erillisten asuinpientalojen korttelialueiden (AP-1) tehokkuus (rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan) on 0.22–0.30. Rakennusten ulkomuoto, materiaalit ja värit ovat vapaasti valittavissa.

Alueen pohjoisosaan osoitettavan pientaloalueen kulkuyhteys on tarkoitus hoitaa Mustatiaisenkadun kautta, jolloin Näkkimistöntie jää peltotienä virkistyskäyttöön. Näätäkadun päähän osoitetaan uusia omakotitontteja ja muutetaan aiemmin kaavoitettujen tonttien rajoja. Näätäkadun päähän osoitetaan myös kävely- ja pyöräily-yhteydet kohti pohjoista ja länttä.

Kaavalla huomioidaan alueelta tunnistetut luontoarvot sekä arkeologinen kohde (sm-1). Korttelialueet sijoitetaan rakennettavuustarkastelussa esitetyn suosituksen mukaisesti pääosin korkeustason +72 m mpy yläpuolelle sijoittuvalle alueelle.

Lahden kaupungin strategia 2035 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.10.2025. Strategian 2035 mukaisesti kaavalla tuetaan kaupungin elinvoimaista kasvua

tarjoamalla vetovoimaisia investointikohteita omakotirakentajille. Kaava vahvistaa strategian mukaisesti monimuotoisen, puhtaan luonnon säilymistä jättämällä yleiskaavan asuinaluevarauksen eteläosan kokonaan rakentamisen ulkopuolelle, johon sijoittuvat luonto- ja virkistysarvoiltaan tärkeimmät metsäalueet. Kaavatyössä huolehditaan kuitenkin kestävän kasvun edellytyksistä. Kaavalla luodaan elävää ja viihtyisää asuinaluetta. Kaavatyössä on annettu strategian tavoitteen mukaisesti lahtelaisille valtaa ja vastuuta kehittää omaa asuinympäristöään tekemällä merkittäviä muutoksia kaavaratkaisuun saadun palautteen perusteella.

Vaikutusten arviointi

Kaavalla on merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön. Kaava-alue on aiemmin osittain toiminut läheisten alueiden asukkaiden virkistys- ja ulkoilukäytössä metsäisenä, rakentamattomana alueena. Uusi maankäyttö rajoittaa aiempaa virkistys- ja ulkoilukäyttöä ja kaventaa tähän soveltuvia viheralueita. Kaavaratkaisussa on pyritty keskittämään korttelialueita aiempaan luonnokseen nähden pohjoisemmaksi ja tiiviimmin siten, että säästetään suunnittelualueen eteläpuolella olevia vanhimpia, luontoarvoiltaan merkittävimpiä sekä virkistyskäytöltään tärkeimpiä metsäalueita. Suunnittelualueen sisälle ja reunoille on kaavassa lisäksi osoitettu alueen asukkaita palvelevia ulkoilureittejä, jotka muodostavat yhtenäisen verkoston ja hyödyntävät olemassa olevia pelto- ja metsäteitä. Vihervyöhykkeistä luodaan myös mahdollisuuksien mukaan riittävän leveitä niin, että ulkoilureitin ja viereisen asuinkorttelin väliin jää tarvittava suojaetäisyys.

Uudet alueen asukkaat, rakentaminen ja liikenne aiheuttavat häiriötä ympäröivälle, olemassa olevalle asutukselle. Häiriötä on kuitenkin pyritty vähentämään jättämällä riittävät suojaetäisyydet olevan ja uuden asutuksen välille. Kaavalla ei osoiteta yleiskaavaan merkittyä uutta kulkuyhteyttä Uuden Orimattilantien ja

Orimattilankadun välille, millä vähennetään mahdollista läpiajoliikennettä aiemmin kaavoitetun Näkkimistönkadun varren asuinalueelle.

Rakentamisen tieltä poistuvan metsäalueen vaikutus melun kantautumiseen aiemmin rakennetulle asuinalueelle on melko vähäinen ottaen huomioon, että uudet asuinrakennukset myös estävät melun kantautumista Uudelta Orimattilantieltä. Alueen melutaso ei ylitä sille asetettuja asuinalueen ohjearvoja.

Alueella joudutaan todennäköisesti toteuttamaan esikuormitusta painopenkkujen avulla myöhemmin tapahtuvien painumien ehkäisemiseksi. Esikuormitusvaihe on väliaikainen ja edellyttää puuston poistoa ennen alueen varsinaista rakentamista.

Kaavalla pyritään luonnonmukaisen hulevesien käsittelyn mahdollistamiseen sekä huomioimaan mahdollisen paineellisen pohjaveden aiheuttamat rajoitteet maankäytölle. Paikoin aluetta jouduttaneen täyttämään paineellisen pohjaveden vuoksi. Korttelialueiden reunoilla voidaan joutua toteuttamaan luiskauksia viheralueen puolelle, jotta korkoero voidaan maisemoida osaksi ympäristöä.

Mikäli rakentamisessa vältetään aiemmin tehtyjen, syvien kairauspisteiden auki kaivamista sekä maanpinnan kuivakuorisavikerrosta ei puhkaista rakennettavuustarkastelun ohjeistuksen mukaisesti, ei paineellisesta pohjavedestä ole tarkastelun mukaan riskiä alueen toteuttamiselle. Paineellinen pohjavesi on kuitenkin otettava rakentamisessa huomioon.

Rakentaminen, maan muokkaaminen sekä alueen käyttö aiheuttavat päästöjä ja samalla vähentävät rakentamisen alle jäävän metsäalueen hiilinieluja.

Ilmastovaikutuksia on pyritty minimoimaan kaavaratkaisulla keskittämällä ja tiivistämällä rakentamiselle tarkoitettuja alueita mahdollisimman lähelle aiemmin kaavoitettua asuinaluetta sekä jättämällä vanhimmat metsäalueet suunnittelualan eteläpuolella rakentamisen ulkopuolelle.

Kaavalla mahdollistetaan esirakentamisessa sekä katujen ja infran rakentamisessa syntyvien maamassojen läjittämistä ja sijoittamista joillekin viheralueille (maa). Tällä on kiertotalous- ja ilmastomielessä myönteinen vaikutus, koska kaikkia maa-aineksia ei tarvitse kuljettaa alueelta pois.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät, vanhimmat metsäalueet jäävät aiempaan luonnosversioon nähden koskemattomiksi suunnittelualueen eteläpuolella. Rakentamisalueita on sijoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta vähemmän arvokkaille alueille, kuten peltoalueelle ja metsäalueille, joihin on kohdistettu aiemmin hakkuita sekä muita metsänhoitotoimia. Rakentamisella vaikutetaan kuitenkin luonnonympäristön pienentymiseen ja siten luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin negatiivisella tavalla.

Kaavalla on merkittävä vaikutus Lahden kaupungin yhdyskuntarakenteen kannalta sen tarjotessa melko suuren, uuden erillispientaloalueen toteuttamisen mahdollisuuden kaupungin eteläosasta. Kaavalla jatketaan aiemmin asemakaavoitettua yhdyskuntarakennetta. Kaupungin tonttitarpeeseen on vaikuttanut ns. Aikamatkan alueen (Aikamatkankadun ympäristö) toteuttamatta jättäminen paineellisen pohjaveden vuoksi. Lahden yleiskaavan mukaan Renkomäessä asumiseen soveltuvia ja kaupungin omistamia, laajempia maa-alueita on vain muutama, joista Näkkimistö II sijoittuu lähimmäksi olevaa yhdyskuntarakennetta.

Maisemallisia ja kaupunkikuvallisia vaikutuksia vähentää alueen sijainti siten, ettei se ole suurilta ohiajoteiltä tai -kaduilta nähtävissä. Uudelta Orimattilantieltä uusi asuinalue ei tule näkymään lännen puoleisen suojapuuston vuoksi.

Renkomäen alueen asukasmäärän kasvattaminen parantaa osaltaan aluetta palvelevan elinkeinoelämän sekä muiden palveluiden toimintaedellytyksiä.

Vaikutusten arviointi on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavan taloudelliset vaikutukset kaupungille

Laaditun kaavatalouslaskelman mukaan tonttien myynnistä saatavat tulot ovat noin 4,24 M€ ja maan hankinnasta sekä katujen rakentamisesta aiheutuvat kustannukset noin 3,95 M€, jolloin kaavatalouslaskelma on noin 290 000 € positiivinen.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu 13.4.2022 erillisellä kuulutuksella. Kaavahanke on sisältynyt kaupungin vuosien 2023–2025 kaavoituskatsauksiin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 14.4.2022 (päivitetty 18.9.2026). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin ensimmäisen kerran 26.9.-24.10.2024. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuudessa 26.3.2024 ja 2.10.2024. Asukkailta saadun palautteen perusteella muutettua maankäyttöluonnosta esiteltiin OmaLahti-palvelussa verkossa keväällä 2025. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin toisen kerran 13.10.–27.10.2025, jolloin pyydettiin lausunnot viranomaisilta sekä niiltä osallisilta, jotka jättivät mielipiteen ensimmäisen luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Ensimmäisestä maankäyttöluonnoksesta syksyllä 2024 saatiin yhteensä 10 lausuntoa viranomaisilta sekä yhteensä 29 kirjallista mielipidettä muilta osallisilta. Kaupunki vastaanotti 28.10.2024 adressin Näkkimistö II -alueen metsän säästämiseksi rakentamiselta. Adressin oli allekirjoittanut 801 ihmistä. Adressin allekirjoittajat vaativat, että Lahden kaupunki luopuu suunnitellusta Näkkimistö II -alueen metsän kaatamisesta ja turvaa heidän monimuotoisen lähiluontonsa pysäyttämällä kaavoitushankkeen sekä siirtää kaavoitus- ja rakennushankkeet alueille, joilla rakentaminen ei vaaranna kaupungin ja sen asukkaiden kunnioittamia luontoarvoja.

Perusteluna adressissa alueen rakentamatta jättämiselle oli esitetty mm. alueen eläinlajit ja muut luontoarvot, luonnon monimuotoisuus, Porvoonjoen tulvaherkkyys sekä metsien merkitys hiilinieluna ja alueen asukkaiden ulkoilu- ja virkistyskäytössä. Adressissa vedotaan kaupungin omiin tavoitteisiin viheralueiden saavutettavuuden, luontopositiivisuuden sekä hiilineutraalisuuden osalta. Lisäksi osalliset jättivät runsaasti kommentteja 2.10.2024 järjestetyn asukastilaisuuden yhteydessä ja digitaalisesti OmaLahti -verkkosivustolla.

Saadun palautteen sekä alueelle laaditun rakennettavuustarkastelun (Lepistö 2025) johdosta kaavaluonnosta muutettiin keskittämällä korttelialueita pohjoisemmaksi siten, että eteläosan vanhimmat ja virkistyskäytön kannalta tärkeimmät metsäalueet voidaan jättää rakentamisen ulkopuolelle. Muutettu luonnos sijoittui osin peltoalueelle sekä sellaisille metsäalueille, joille on tehty aiemmin metsähakkuita tai muita metsänhoitotoimia eivätkä siten ole enää täysin luonnontilaisia. Kaavan korttelialueiden alle jäi silti jonkin verran metsäalueita, joilla on saatujen mielipiteiden perusteella virkistys- ja käyttöarvoa alueen asukkaille.

Toisessa luonnosvaiheen kuulemisessa syksyllä 2025 saatiin yhteensä 9 lausuntoa viranomaisilta sekä 5 mielipidettä muilta osallisilta.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Tonttijako

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään tonttijaot ja tonttijaon muutokset M-25-179 – M-25-195.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen liittyen ei ole tarkoitus tehdä maankäyttösopimuksia.

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosääntö 2026/10, Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukko: Kaavoitus, tonttijako ja kiinteistönmuodostus.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä [REDACTED], kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä [REDACTED], ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Lupa- ja valvontavirastolle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,

sähköisesti:

kuulutus Lupa- ja valvontavirasto,

kuulutus + kartta Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus + kartta Kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Päätöshistoria

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.09.2026 § 261

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2875 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-25-179 – M-25-195.”

Käsittely

Asiaan oli jaettu seuraava muutosmoniste:

”Esityslistan liitteen 19 sivu 16 (tonttijakokartta M-25-194) korvataan oheisella liitteellä. Korjattu liite kokonaisuudessaan liitetään pöytäkirjaan.”

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 16.12.2025 § 162

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2875 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-25-179 – M-25-195 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2875 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-25-179 – M-25-195.”

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Numero	Otsikko
1	A-2875 Kaavaehdotuskartta KV
2	A-2875 Kaavaselostus ja seurantalomake KV
3	A-2875 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma KV
4	A-2875 Havainnekuva KV
5	A-2875 Kaavailmakuvasovitus
6	A-2875 Luonnosvaiheen 1 lausunnot
7	A-2875 Luonnosvaiheen 1 mielipiteet
8	A-2875 Luonnosvaiheen 2 lausunnot
9	A-2875 Luonnosvaiheen 2 mielipiteet
10	A-2875 Ehdotusvaiheen lausunnot KV
11	A-2875 Ehdotusvaiheen muistutus KV
12	A-2875 Katujen yleissuunnitelma
13	A-2875 Liikenneselvitys
14	A-2875 Rakennettavuustarkastelu
15	A-2875 Maaperäselvitys
16	A-2875 Pohjavesiselvitys
17	A-2875 Luontoselvitys
18	A-2875 Arkeologinen inventointi
19	A-2875 Tonttijakokartat UUSI

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

75
Hallintosäännön muuttaminen

5613/00.01.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

juristi Anu Valtavaara, p. 044 482 6809

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Lahden kaupungin hallintosäännön ja päättää, että hallintosääntö tulee voimaan 6.10.2026 lukien.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy lisäksi muutosten koontiliitteessä esitetyt Wellamo-opistoa koskevat muutokset ja päättää, että ne tulevat voimaan päivitetyn yhteistoimintasopimuksen astuessa voimaan, kuitenkin aikaisintaan 1.1.2027.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.09.2026

§ 262

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Lahden kaupungin hallintosäännön ja päättää, että hallintosääntö tulee voimaan 6.10.2026 lukien.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy lisäksi muutosten koontiliitteessä esitetyt Wellamo-opistoa koskevat muutokset ja päättää, että ne tulevat voimaan päivitetyn yhteistoimintasopimuksen astuessa voimaan, kuitenkin aikaisintaan 1.1.2027.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Hallintosääntöön esitetään useita sisällöltään ja taustaltaan erilaisia muutoksia. Osa muutoksista johtuu lainsäädännön, yhteistoimintasopimuksen ja kaupungin organisaation muutoksista, osa täsmentää voimassa olevia toimivaltamääräyksiä ja osa selkeyttää hallintosäännön rakennetta ja käytettyä terminologiaa.

Keskeiset hallintosääntömuutokset ja niiden perustelut on kuvattu alla. Esitettävät muutokset ilmenevät kokonaisuudessaan muutosten koontiliitteestä, jossa on lisäksi esitetty yksittäisiä muutoksia koskevia tarkempia perusteluja ja huomioita.

Tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja henkilötietojen käsittelyn järjestäminen
(yleiset määräykset 27 § sen jälkeen sijoittuvat kirjainpykälät)

Arkistolaki (831/1994) on kumoutunut uuden arkistointilain (529/2026) tultua voimaan heinäkuussa 2026, minkä vuoksi hallintosäännön arkistolakiin perustuneet määräykset ja niissä käytetty käsitteistö on tarpeen ajantasaistaa.

Kaupunginhallituksen asema tiedonhallintalaissa (906/2019) tarkoitettuna

tiedonhallintayksikön johtona kirjataan hallintosääntöön nykyistä selkeämmin. Asiakirjahallintoa ja arkistointia koskevat määräykset ajantasaistetaan.

Hallintosääntöön kirjataan kaupungin asema tietosuojalainsäädännössä tarkoitettuna rekisterinpitäjänä sekä rekisterinpitäjän tehtävien hoitamista koskeva sisäinen vastuunjako. Lahden kaupunki toimii rekisterinpitäjänä siltä osin kuin rekisterinpitäjästä ei ole laissa toisin säädetty. Samalla selkeytetään rekisterinpitäjän tehtävien ja tietosuojavastuiden sisäistä kohdentumista kaupungin organisaatiossa.

Hallintosääntöön lisätään myös määräys automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa koskevasta päätösvallasta. Määräyksellä varaudutaan automaattisen ratkaisumenettelyn mahdolliseen käyttöönottoon kaupungin toiminnassa ja varmistetaan, että käyttöönottoa koskevat ratkaisut tehdään toimivaltaisessa toimielimessä asianmukaisesti valmisteltuina. Määräyksellä edistetään käyttöönoton ennakkollista arviointia ja kattavaa valmistelua.

Kaupungin edun valvonta jatkovalituksissa ja -selvityksissä

(yleiset määräykset 31 §)

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan hallintosäännössä erikseen määrätyt viranhaltijat ovat oikeutettuja antamaan valitusprosessiin liittyvät jatkoselvitykset, muut lausunnot ja lausumat asiassa toimivaltaisen toimielimen ensimmäisessä selityksessä omaksutun linjauksen mukaisesti. Määräys koskee sanamuotonsa perusteella tilanteita, joissa muutosta on haettu valtuuston tai muun toimielimen päätökseen. Kaupunki voi kuitenkin olla muutoksenhakuasiassa myös itse muutoksenhakijana, jolloin muutoksenhaun kohteena on muun viranomaisen päätös. Muutoksenhakuasian käsittely voi jatkua ylemmässä oikeusasteessa kaupungin toimielimessä omaksutun ensimmäisen linjauksen pysyessä samana.

Tämän vuoksi ehdotetaan, että hallintosäännössä mainitut viranhaltijat voivat huolehtia myös tällaisissa asioissa asian käsittelyn edellyttämistä jatkoselvityksistä

ja lausumista toimivaltaisen toimielimen ensimmäisessä selityksessä tai valituksessa omaksutun kannan mukaisesti sekä tehdä seuraavan asteen valituksen. Muutos ei anna viranhaltijoille toimivaltaa muuttaa kaupungin aineellista kantaa asiassa, vaan mahdollistaa toimielimen määrittelemän linjan mukaisen muutoksenhakuprosessin hoitamisen joustavasti.

Talouteen liittyvät määräykset

(yleiset määräykset 32–41 § ja yleiset talousasiat -taulukko)

Taloutta koskeviin määräyksiin tehdään pääosin täsmentäviä ja teknisiä muutoksia. Hankintojen ohjausta koskevaa määräystä, talousarviota ja käyttösuunnitelmia koskevia viittauksia sekä yleiset talousasiat -toimivaltataulukkoa selkeytetään.

Valtionosuuksia ja valtionavustuksia koskeva määräys ajantasaistetaan siten, että siinä erotetaan toisistaan valtionosuudet ja hakemukseen perustuvat valtionavustukset. Samalla valtionavustusten hakemista koskeva määräys sovitetaan yhteen hallintosäännön toimivaltataulukon kanssa siten, että vastuu voi kuulua hallintosäännön nojalla toimivaltaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Yleiset talousasiat -toimivaltataulukkoon lisätään myös valtionosuuksien tyytymispäätöksiä koskeva toimivalta ja täsmennetään ulkopuolista rahoitusta koskevien hakemusten määrittelyä.

Kaupunginvaltuuston työskentelyä koskevat määräykset

(valtuustoa koskevat erillissäännöt 12 § ja sen jälkeiset kirjainpykälät, 38 §)

Valtuuston työskentelyä koskeviin määräyksiin lisätään mahdollisuus ennalta päätetyn kokouksen peruuttamiseen, jos kokouksen pitäminen ei käsiteltävien asioiden vähäisen määrän tai muun perustellun syyn vuoksi ole aiheellista. Määräys ei vaikuta kuntalaissa säädettyihin valtuuston koollekutsumista koskeviin velvollisuuksiin.

Hallintosääntöön lisätään myös määräys jatkokokouksesta. Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada käsiteltyä, valtuusto voi siirtää käsittelemättä jääneet asiat jatkokokoukseen ilman erillistä kokouskutsua. Muutos mahdollistaa esimerkiksi talousarviokokouksen käsittelyn jatkamisen myöhemmän ajankohtana ilman uuden kokouksen koollekutsumista.

Lisäksi hallintosääntöön otetaan määräys lähetekeskustelusta.

Kaupunginhallituksen ehdotuksesta käytävän lähetekeskustelun tarkoituksena on mahdollistaa valtuuston näkemysten esiin tuominen jo valmisteluvaiheessa kaupungin kannalta merkittävässä tai taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti laajakantoisissa asioissa. Lähetekeskustelussa ei tehdä asiaa koskevia päätöksiä.

Valtuuston kokousten tallentamista koskeva määräys puolestaan ajantasaistetaan vastaamaan nykyistä käytäntöä siten, että äänitallenteiden sijasta kokoukset tallennetaan videotallenteina.

Osallistuva budjetointi

(Elinvoiman palvelualueen toimivaltataulukko)

Elinvoiman palvelualueen toimivaltataulukkoon lisätään osallistuvaa budjetointia koskevat toimivaltamääräykset kaupunginvaltuuston 8.6.2026 § 35 hyväksymän toimintamallin mukaisesti. Kaupunginhallitus päättää osallistuvan budjetoinnin toteuttamisesta, teemoista, aikataulusta sekä hankkeiden ja määrärahojen kohdentamisesta. Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta vastaa valmistelusta, koordinoinnista ja toimeenpanosta kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti.

Esiopetusta, oppimisen tukea ja koulujen järjestyssääntöjä koskevat toimivaltamääräykset

(Sivistyksen palvelualueen toimivaltataulukko)

Esiopetus järjestetään pääasiallisesti varhaiskasvatuksen vastuualueella.

Esiopetusta voidaan kuitenkin järjestää myös perusopetuksen vastuualueella,

erityisesti kun on kyse painotetusta esiopetuksesta. Tällä hetkellä perusopetuksen alaisessa yksikössä järjestetään ruotsinkielistä kielikylpyopetusta. Nykyisessä toimivaltataulukossa lapsen ottamisesta perusopetuksen vastuualueen järjestämään esiopetukseen ei kuitenkaan ole nimenomaista, selkeää määräystä. Toimivaltataulukkoon lisätään tämän vuoksi perusopetuksen vastuualuejohtajalle toimivalta päättää lapsen ottamisesta esiopetukseen vastuualueensa yksikössä sekä siihen liittyvästä kuljetusetuudesta. Samalla varhaiskasvatuksen oppilasvalintoja koskevaa terminologiaa yhdenmukaistetaan lainsäädännössä käytetyn käsitteistön kanssa.

Koulujen järjestyssääntöjen hyväksymistä koskeva toimivalta määritellään jatkossa nimenomaisesti hallintosäännössä. Toimivalta osoitetaan perusopetuksen vastuualuejohtajalle. Muutos selkeyttää nykyistä tilannetta, jossa järjestyssääntöjen hyväksymisen on aiemmassa päätöksentekokäytännössä katsottu sisältyvän lukuvuotta koskevien opetussuunnitelmaan perustuvien suunnitelmien hyväksymiseen. Lisäksi esiopetuksen oppimisen tukea koskeva toimivaltamääräys ajantasaistetaan vastaamaan muuttunutta sääntelyä.

Metsänhoitoasioita koskeva toimivalta

(Kaupunkiympäristön palvelualueen toimivaltataulukko)

Kaupunkiympäristön palvelualueen organisaatiomuutoksen yhteydessä metsänhoito on siirretty rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualueelta kaupunkitekniikan vastuualueelle. Tämän johdosta myös metsänhoitoa koskevat lautakuntatason toimivaltamääräykset siirretään rakennus- ja ympäristölupalautakunnalta kaupunkiympäristölautakunnalle. Muutoksella päätösvalta sovitetaan yhteen nykyisen organisaatorakenteen kanssa ja samaan palveluyksikköön liittyvät toimitelintehävät keskitetään yhdelle lautakunnalle.

Hallintosäännön voimaantulo 6.10.2026

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi. Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että koska hallintosäännöllä järjestetään kunnan sisäistä hallintoa ja toimintaa, hallintosääntö voi mahdollisesta valituksesta huolimatta tulla voimaan heti kun se on hyväksytty (Harjula, H. & Prättälä K.: Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat, 2023, s. 239). Näin ollen hallintosäännön voimaantulolle valtuuston kokousta seuraavana päivänä 6.10.2026 ei ole estettä.

Wellamo-opistoa koskevien muutosten voimaantulo aikaisintaan 1.1.2027

Kaupunginhallitus päätti 13.4.2026 § 109 hyväksyä Wellamo-opiston päivitetyn yhteistoimintasopimuksen ja valmistella valtuustolle sopimuksen edellyttämät hallintosääntömuutokset. Hallintosäännössä Wellamo-opiston johtokunnan jäsenmäärä sekä johtokunnan kokoonpanoa ja sopijakuntien edustusta koskevat määräykset muutetaan vastaamaan päivitettyä yhteistoimintasopimusta.

Yhteistoimintasopimuksen voimaantulo edellyttää vapaan sivistystyön ylläpitämisluvan muuttamista sekä kaikkien sopijakuntien allekirjoituksia. Tämän vuoksi Wellamo-opistoa koskevat hallintosääntömuutokset tulevat voimaan päivitetyn yhteistoimintasopimuksen tullessa voimaan, aikaisintaan 1.1.2027.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: säädöskokoelma

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Liitteet

Numero	Otsikko
20	Hallintosääntömuutosten koonti (ns. muutokset näkyvillä versio)
21	Lahden kaupungin hallintosääntö (voimaan 6.10.2026)
22	Kv 5.10.2026 § 75 Muutosmoniste

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

76

Vaalikelpoisuuden menettäminen ja sivistyslautakunnan uuden varajäsenen valitseminen

1669/00.00.01.06/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa Krista Karjalaisen sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimen päättyneeksi ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.09.2026

§ 263

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto toteaa Krista Karjalaisen sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimen päättyneeksi ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Krista Karjalainen valittiin sivistyslautakunnan varajäseneksi kaupunginvaltuustossa 7.9.2026/69§. Tämän jälkeen on tullut esille, että Krista Karjalainen on työsuhhteessa Lahden kaupunkiin ja työskentelee sivistyslautakunnan alaisuudessa. Hän ei täten ole vaalikelpoinen toimimaan sivistyslautakunnan varajäsenenä.

Kuntalain (410/2015) 78 §:n mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee sivistyslautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden varajäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;

2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja

3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden varajäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Sivistyslautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Marju Markkanen (sd.)

varajäsen: Petra Anila (sd.)

varapuheenjohtaja: Teresa Rautapää (kok.)

varajäsen: Mika Erka (kok.)

jäsen: Sanna Virta (sd.)

varajäsen: Sarianna Alonen (sd.)

jäsen: Ville Kirkonpelto (sd.)

varajäsen: Abdulkader Jafar (sd.)

jäsen: Tatu Härmä (sd.)

varajäsen: Joose Lehtonen (sd.)

jäsen: Pasi Nurminen (kok.)

varajäsen: Susanna Norja (kok.)

jäsen: Tiina Koivistoinen (kok.)

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Niko A. Kauko (Pro Lahti)

varajäsen: Tessa Budo (Pro Lahti)

jäsen: Oskari Päätaalo (vas.)

varajäsen: Ilmari Myllynen (vas.)

jäsen: Salla Majaniemi (vihr.)

varajäsen: Kirsi Vahtera (vihr.)

jäsen: Iida Hovi (kd.)

varajäsen: Krista Karjalainen (kd.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

11-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 11-5.

-

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: Krista Karjalainen, valittu, sivla, luettelot

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

77

Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

43/00.01.01.03/2026

Päätös

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäviksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle sen jälkeen, kun se on tiiviisti enimmillään 1 minuutissa esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

78

Ylimääräinen asia: Valtuustoaloite: Esteettömyystiedot näkyviin julkisiin tiloihin Lahdessa

4217/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

toimitilajohtaja Jouni Arola, p. 050 5594227

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.10.2026

§ 270

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja 17 muuta valtuutettua 29.9.2025:

"Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen esitämme, että esteettömyystiedot tulisivat näkyviin julkisiin tiloihin Lahdessa. Esteettömyys on edellytys sille, että kaikki kaupunkilaiset voivat yhdenvertaisesti käyttää palveluita ja osallistua yhteisön toimintaan. Tällä hetkellä Lahden julkisten tilojen esteettömyystiedot ovat puutteellisia tai niitä ei ole saatavilla.

Me, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, esitämme että:

1. Lahti laatisi selkeän velvoitteen, että kaikista kaupungin julkisista tiloista on oltava helposti löydettävissä esteettömyystiedot.

2. Esteettömyystiedoista tulisi käydä ilmi vähintään:

- esteettömät sisäänkäynnit (kynnykset, oviaukkojen leveys, automaattiovet, oven avausnapin sijainti rampista katsottuna)
- kynnyksettömät kulkureitit ja opasteet
- hissien sijainnit
- esteettömien wc-tilojen tarkat sijainnit ja käytettävyys
- esteettömät pysäköintipaikat ja etäisyys sisäänkäynnille
- tapahtumista tiedotettava induktiosilmukan mahdollisuudesta tai tulkista kuulovammaisille

3. Tiedot tulisi julkaista kaupungin verkkosivuilla selkeässä ja saavutettavassa muodossa sekä kyseisen tilan sisäänkäynnillä.

Lisäksi ehdotamme, että Lahti pyrkisi siihen, että sen julkiset tilat olisivat EU:n vammaiskorttikohteita, mikä vahvistaisi kaupungin asemaa esteettömyyden ja saavutettavuuden edelläkävijänä Suomessa.

Esteettömyys ja palveluiden saavutettavuus on meidän kaikkien lahtelaisten etu, sillä kuka tahansa meistä voi kuulua tähän ryhmään vauvan vaunujensa tai apuvälineensä kanssa. Nämä seikat parantaisivat kaikkien meidän arkeamme - eikä olisi keneltäkään pois.

Lähteet:

Invalidiliitto. n.d. Saapumisohjeet ja esteettömyystiedot Invalidiliiton esteettömään toimitaloon. Viitattu 25.9.2025. Saatavissa:

<https://www.invalidiliitto.fi/saapumisohjeet-ja-esteettomyystiedot-invalidiliiton-esteettomaan-toimitaloon>

Invalidiliitto. n.d. Saavutettavuus. Viitattu 25.9.2025. Saatavissa:

<https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/tietoa-esteettomyydesta-ja-saavutettavuudesta/saavutettavuus>

Vammaiskortti. n.d. Palveluntarjoajalle. Viitattu 25.9.2025. Saatavissa:

<https://vammaiskortti.fi/palveluntarjoajalle-2/>

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lahdessa rakennetun ympäristön esteettömyyden vähimmäisvaatimukset määritellään rakentamislaisissa, valtioneuvoston asetuksessa rakennuksen esteettömyydestä sekä Lahden kaupungin rakennusjärjestyksessä. Näissä määritellään ne vähimmäisvaatimukset, joiden mukaan ympäristö ja rakennukset täytyy suunnitella, rakentaa tai korjata, jotta ne ovat esteettömiä.

Lahden Tilakeskus vastaa hallinnoimiensa kaupungin omistamien toimitilojen esteettömyydestä uudisrakentamis- tai peruskorjaushankkeessa kulloinkin

rakentamisluvassa edellytettyjen olevien määräykset ja ohjeiden mukaisesti. Vuokratilojen osalta tästä vastaa vuokranantaja. Rakennusvalvonta valvoo viranomaisena näiden toteutumista. Tiloissa tapahtuvan toiminnan saavutettavuudesta ja esteettömyydestä vastaa tilojen käyttäjä.

Ympäristö tai yksittäinen rakennus on esteetön silloin, kun se on käyttäjille toimiva, turvallinen ja miellyttävä, ja kun rakennuksen kaikkiin tiloihin on helppo päästä. Saavutettavuus ja esteettömyys merkitsee ympäristön, kohteen, tuotteiden, viestinnän tai palvelun helppoa lähestyttävyyttä kaikille, myös liikkumis- ja toimimisesteisille henkilöille. Jotta voidaan puhua esimerkiksi esteettömästä liikkumisesta tai saavutettavista palveluista, kaikkien osatekijöiden pitää olla esteettömiä. Saavutettavuus tarkoittaa sitä, että ympäristöt, palvelut, tuotteet ja viestintä ovat mahdollisimman helppokäyttöisiä ja ymmärrettäviä kaikille ihmisille, mukaan lukien vammaiset ja toimintarajoitteiset henkilöt, ikäihmiset ja erilaiset kulttuuritaustaiset ihmiset, edistään yhdenvertaisuutta aineettomassa ympäristössä (verkkosivut, sovellukset ym) ja fyysisessä ympäristössä (rakennukset, liikenne). Yhteistä molemmille esteettömyys ja saavutettavuus termeille on se, että niin fyysisen ympäristön (rakennuksen, ulkoalueen ym.) kuin aineettoman ympäristön (palvelut, viestintä ja verkkosivujen ym) tiedot ovat ajan tasalla ja löydettävissä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lahti laatisi selkeän velvoitteen, että kaikista kaupungin julkisista tiloista on oltava helposti löydettävissä esteettömyystiedot.

- Nykyään talonrakennushankkeissa toteutetaan esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet ja vaatimukset kulloinkin rakentamisluvassa edellytettyjen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.
- Tähän liittyvä dokumentointi on esitetty hankkeiden suunnitelmissa, mutta nämä dokumentteja ei ole normaalisti toimitettu tiloihin eikä niitä ole toimitettu systemaattisesti kohteisiin tilakäyttäjille.

Tulevia hankkeita varten Lahden Tilakeskus laatii tähän liittyvän ohjeistuksen tiloihin liittyvistä esteettömyysdokumenteista. Nämä dokumentit tallennetaan kiinteistöjen huoltokirjajärjestelmään sekä toimitetaan tilojen käyttäjille esille toimitettavaksi.

- Olemassa olevien kohteiden esteettömyystiedot päivitetään ja laitetaan esille ohjeistuksen mukaisesti tulevien rakentamislupaa edellyttävien korjaushankkeiden yhteydessä. Järjestelmälliseen kaikkien kohteiden läpikäyntiin ja esteettömyystietojen päivittämiseen Tilakeskuksella ei ole resursseja.

Lisäksi aloitteessa esitetään, että tiedot tulisi julkaista kaupungin verkkosivuilla selkeässä ja saavutettavassa muodossa sekä kyseisen tilan sisäänkäynnillä.

- Nykyiseen maailmantilanteeseen liittyvien suositusten mukaan rakennusten tietoja eikä pohjapiirustuksia julkaista julkisilla verkkosivuilla. Tältä osin opastusta sisäänkäynneillä tulee parantaa mahdollisuuksien mukaan.

Lahti voi pyrkiä pitkällä tähtäimellä siihen, että sen julkiset tilat olisivat valtuustoaloitteessa toivottuja EU:n vammaiskorttikohteita,

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Numero Otsikko

23 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto
Lisälista

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

79

Ylimääräinen asia: Valtuustoaloite: Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt eivät teetä työtä perusteettomilla määräaikaikaisilla työsopimuksilla

3464/00.01.01.03/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

konsernihallinnon johtaja, henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p. 050 559 4065

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.10.2026

§ 271

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä jätti 8.6.2026 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Lahden sosialidemokraattinen ryhmä esittää, että:

1. Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt eivät solmi perusteettomia määräaikaisia työsuhteita, vaikka laki ja noudatettava työehtosopimus sen mahdollistaisivatkin.
2. Tulevaisuudessa kaupunki arvioi osana henkilöstöpolitiikkaansa määräaikaisuuksien sukupuolivaikutuksia eri ikäryhmissä ja lisää tiedot henkilöstökertomukseen.

Määräaikaisten työsuhteiden käyttö on Suomessa yleistä. Työelämässä määräaikaiset työsuhteet koskettavat eniten naisia ja nuoria. Vuoden 2024 Väestötutkimuksen mukaan joka neljäs nainen kokee työelämässä raskaussyrjintää. Määräaikaisten työsuhteiden jatkamatta jättäminen on yleisin raskaus- ja perhevapaasyrjinnän muoto.

Suomen hallitus on ajanut läpi kuluvalle hallituskaudella määräaikaisten työsuhteiden sääntelyn helpottamisen. Hallituksen esityksen (HE 199/2025vp) mukaisesti työnantaja voi tehdä enintään vuoden mittaisen määräaikaisen työsuhteen ilman erityistä perustetta, mikäli kyseessä on työntekijän ensimmäinen työsuhde kyseisen työnantajan palveluksessa. Lisäksi perusteettoman määräaikaisen työsuhteen solmiminen on hallituksen esityksen mukaan sallittua tilanteissa, joissa edellisen työsuhteen päättymisestä samalla työnantajalla on

kulunut vähintään kaksi vuotta uuden työsopimuksen alkamishetkellä.

Nykytilanteessakin määräaikainen työ on yleisempää julkisella kuin yksityisellä sektorilla. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2025 määräaikaisten työsuhteiden osuus oli julkisella sektorilla 22,2 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 12 prosenttia.

Työelämän epävarmuus, työsuhteiden pirstoutuminen ja etenkin nuorten vaikeudet saada työtä lisäävät haasteita työelämässä. Lakimuutos heikentää entisestään nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla ja vaikeuttaa perheellistymistä ja näin myös työn ja yksityiselämän yhteensovittamista. Myös hallituksen oman arvio oli, että lakimuutos lisää riskiä raskaus- ja perhevapaasyrjintään sekä määräaikaisten työsuhteiden käyttöä.

Lahden kaupungin on tunnistettava, että laadukkaat palvelut kaupungissa edellyttävät henkilöstön sitoutumista, mahdollisuutta osaamisen kehittämiseen ja työhyvinvointiin. Vakituksilla työsuhteilla sitoutamme, mahdollistamme pitkäjänteisen osaamisen kehittämisen sekä parannamme työhyvinvointia poistamalla työsuhteen jatkumiseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Kaupungin vuoden 2025 Henkilöstökertomuksen mukaan määräaikaiset työsuhteet ovat vähentyneet kaupungin työsuhteissa, mikä on hyvä suunta. Määräaikaiset työsuhteet muodostavat kuitenkin edelleen merkittävän osan kaikista työsuhteista, ollen 25% vuonna 2025.

Emme hyväksy epävarmuuden lisäämistä työelämässä. Siksi esitämme, että Lahden kaupunki ja sen tytäryhtiöt sitoutuvat noudattamaan periaatetta siitä, etteivät ne solmi perusteettomia määräaikaisia työsopimuksia, vaikka lainsäädäntö ja työehtosopimukset sen mahdollistaisikin. Lain ja työehtosopimuksen määräykset tuovat minimiraamin työehdoille, halutessaan työnantaja voi aina toimia näitä paremmin.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Määräaikaisten työsopimusten käyttöä joustavoittavat työsopimuslain muutokset tulivat voimaan 1.6.2026. Muutokset koskevat vain työsuhteista henkilöstä.

Viranhaltijoita koskeva lainsäädäntö on säilynyt ennallaan.

Työsopimuslain muutoksen jälkeen määräaikaisen työsopimuksen voi jatkossa tehdä ilman perusteltua syytä, kun kysymys on työnantajan ja työntekijän välisestä ensimmäisestä työsuhteesta. Sama mahdollisuus koskee myös tilanteita, joissa edellisen työsuhteen päättymisestä on kulunut vähintään viisi vuotta. Työnantajan ei myöskään tarvitse arvioida työvoimatarpeen pysyvyyttä. Ilman perustetta tehdyn määräaikaisen työsopimuksen enimmäiskesto on yksi vuosi. Työnantajalla on velvollisuus selvittää, onko työntekijän mahdollista saada työsuhteelleen jatkoa. Lisäksi työnantajalla on velvollisuus tarjota työntekijälle tietyin edellytyksin työtä työsuhteen päättymisen jälkeen, jos se harkitsee palkkaavansa lisää työntekijöitä. Sekä työnantaja että työntekijä voivat irtisanoa ilman perusteltua syytä tehdyn määräaikaisen työsopimuksen, kun se on kestänyt vähintään kuusi kuukautta.

Työsopimuslain muutosten vaikutukset on käsitelty Lahden kaupungin yhteistoimintaryhmässä 10.9.2026. Lahden kaupunki jatkaa ns. vanhan työläinsäädännön mukaista käytäntöä määräaikaisten työsuhteiden osalta. Lahden kaupunki ei tee perusteettomia määräaikaisia työsuhteita. Jokaiselle määräaikaiselle työsuhteelle tulee olla peruste. Huomioiden myös kunnallisen viranhaltijalain muuttumattomuus, kaupungin työsuhteiset työntekijät olisivat erilaisessa asemassa määräaikaisuuksien suhteen kuin viranhaltijat. Käytännön muuttumattomuudella taataan näin ollen henkilöstön yhdenvertainen kohtelu määräaikaisten palvelussuhteiden osalta. Lahden kaupunki ei ole sallinut henkilöstöjärjestelmässä automaattisena päivityksenä tulleen perusteettoman määräaikaisen palvelussuhteen perustekoodin käyttöönottoa. Selvyden vuoksi

todetaan, että periaate kohdistuu varsinaiseen palvelutuotantoon ja todetaan, että kaupungilla on erilaisia harjoittelijoita. Harjoittelijoiden osalta määräaikaisuus perustuu harjoittelun luonteeseen ja sen ennalta rajattuun keston. Tämän vuoksi kesäharjoittelijat ja muut opintoihin liittyvät harjoittelijat palkataan määräaikaisiin palvelussuhteisiin työ-/harjoittelujakson ajaksi.

Määräaikaisien palvelussuhteiden lukumäärä on raportoitu henkilöstökertomuksessa. Raportoinnin kohdistumista sukupuolittain ja ikäryhmittäin selvitetään. Tässä on syytä tuoda jo etukäteen ilmi, että erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa suurin osa henkilöstöstä on naisia. Hoito/hoiva- ja opetustyön sijaisiksi hakeutuu useimmiten naispuolisia hakijoita.

Lahden kaupunki pyrkii edistämään henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Edistämme naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luomme heille yhtäläiset mahdollisuudet edetä urallaan. Lahden kaupunki pyrkii myös aktiivisesti etsimään keinoja edistääkseen henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laajaa monimuotoisuutta.

Konserniyhtiöille annetaan omistajaohjauksena suositus Lahden kaupungin mukaiseen käytäntöön määräaikaisten palvelussuhteiden perusteista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv

KV: Provincia, konserniyhtiöt